

МОЛОДІЖНИЙ КОММУНІКАТОР

ОРГАН КИЇВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ АКSMУ

Рік видання VIII

№ 143 (843)

НЕДІЛЯ, 3 ГРУДНЯ 1967 РОКУ

Ціна 1 коп.

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

ДЗВІНОК МОЛОДОМУ ВЧИТЕЛЮ (2 стор.)

СПІВАЄ ДМИТРО ГНАТЮК (3 стор.)

ЛЮДИ З КРАЇНИ МУЖНОСТІ (3 стор.)

«ЯК ЗВАТИ МОЮ ДИТИНУ!» (4 стор.)

СОФІЯ, 1 грудня. (ТАРС). Міжнародний підготовчий комітет вирішив провести дев'ятий Всесвітній фестиваль молоді і студентів у Софії з 28 липня по 6 серпня наступного року. В ньому візьмуть участь 20 тисяч юнаків і дівчат із ста країн світу. Як передає агентство БТА, перший день фестивалю буде присвячений героїчному В'єтнамові. В другий день бу-

ФАКЕЛ СПАЛАХНЕ В СОФІЇ

де продемонстровано солідарність з молоддю країн, які борються за національну незалежність, мир і соціальний прогрес.

Програма передбачає проведення днів прав людини, боротьби за мир, проти ядерної загрози, дня пам'яті загиблих жителів Хіросіми і Нагасакі. Намічаються також конференції, колоквиуми і семінари по проблемах міжнародної політики, з питань прав молоді, міжнародної солідарності молоді і т. д.

Цікаві змагання передбачає спортивний календар фестивалю.

Програму цю уточнено на засіданні Міжнародного підготовчого комітету фестивалю, яке відбулось 28-29 листопада. В ньому брали участь делегати 34 країн і чотирьох міжнародних організацій.

ВИКО НАЄМО ЗАВДАННЯ ПАРТІЇ

Розсілися прямо в майстерні. І. Я. Пономаренко тримав газету. На ній якісь помітки. Видно, керівник нашого молодіжного колективу вже ознайомився з матеріалами, які зібралися обговорити. Механізатори теж слухали по радіо або читали в газетах Постанову Пленуму ЦК КП України «Про стан і заходи по дальшому збільшенню виробництва зерна в колгоспах і радгоспах республіки». Кожен зрозумів: підлята велика проблема. І її вирішення чимало залежить і від нашого господарства.

— В Постанові йдеться про те, щоб в найближчі роки на основі дальшого піднесення культури землеробства, впровадження передового досвіду і досягнень сільськогосподарської науки добитися підвищення врожайності зернових культур у середньому по республіці до 24-26 центнерів з кожного гектара, — почав Пономаренко. — Думаю, що ми вже наступного року зможемо домогтися більшого...

— Звичайно, — підвівся групкомсорг тракторної бригади Анатолій Дубина. — Он навіть минулого неврожайного літа

по 27,7 центнера пшениці з гектара взяли.

Довгенько тривала ця незапланована бесіда. Молоді механізатори відверто ділилися своїми думками, вносили пропозиції. Наостанок вирішили, що наступного літа нового п'ятиріччя, як мінімум, зберуть по 30 центнерів хліба з гектара. А для цього вже зараз завозять мінеральні та місцеві добрива на ділянку, де ще їх малувато. Осінь будемо підживлювати з літака. Організуємо сінозатримання.

Багато питань підняли трактористи та комбайнери. Вирішили потурбуватися, щоб посівні матеріали завчасно підготували в артілі, довели їх до високих кондицій. Самі ж зобов'язалися вже в грудні в основному закінчити ремонт техніки.

Отож гадаю, що завдання партії виконаємо з честю.

І. ЧАБАН,

комбайнер комсомольсько-молодіжної бригади артілі «Дружба» Новоукраїнського району.

РЕПОРТАЖ З БУДОВИ

К

РЕМЕЗНИЙ, вище середнього росту юнак. З-пелухатої шапки солом'яним крилом вибивається непокірливе русаве волосся. Світлі блакитні уважно дивляться на співрозмовника. Сашко Шиян, бригадир комплексної бригади муляряв упраліня № 1 тресту «Укрспітросбуду».

Натужно гудуть самоскиди, важко сповзають по глибині котловану. Але водій не спішить покинути кузов, аває: будуть заміряти «вубатуру». Сашко спритно перекидає ногу через металевий борт і опускає в розчин балсучий метр.

— Тридцять вісім сантиметрів, може розвантажувати, — гукає він до шофера. Зеленовато-сізе ніс його повільно сповзає додолу.

Третій рік бригада Шияна працює на госпрозрахунок. Тому нічого немає дивного, що хлопці приспівують замряють машини з розчином, з цеглою. Адже в бригаді економиться кожна пеглина. І всі до цього звикли.

— Бригадіре, привезли шпиги для опалубки! — гуківає чорнявий хлопчина, відчинивши дверцята кабіни.

«ОБЕРЕЖНО, ВОДІЙ!»

— Іду! — Сашко сам забирається на машину і починає допомагати вантажнику сундяти дерев'яні башкетні горіжі.

— Обережно, — говорить він, виважуючи в руці важкі, збиті дошки, — не кидай, бо поб'ємо.

Збірно-розбірну опалубку в управлінні використовують вперше. Чи все буде гаразд? Чи не розійдеться болати, що скріплюють шпиги? Думки, як сполоханий рій, обсидають голову молодого бригадира.

В сотий раз перевіряє кріплення опалубки. Ось цетов почав одягатися у цю трохи незвичну дерев'яну сорочку. Все йде нормально. Сашко рукавом обушає втирає піт з гарячого чола...

ІІ. Пізно вночі світить невтомно одним оком темний будинок. Сусіди давно сплять. Але Шияну не спиться. Все міркує. На останньому житловому будинку зекономили 57 тисяч штук цегли. Це значить... Олівець швидко і парвико візерунить тризначні цифри. 1140 карбованців. Непогано. Але ж можна було більше. Наприклад, по розчину підкачали.

І знову гортаються сторінки госпрозрахункової книжки. Тиша виповнює м'якою валого кутви неселенної мінати. Сніпими, безсими, прозорими крилами тріпочуть спомини...

Вілохате невелике село Бовтників Олександрівського району. Там по крутих стежках на зевадах та у полі відігало Сашкове дитинство... Будови, де зично і переможно сурмили високі крапи про віхросту комсомольську юність. Армія. І знову Кіровоград. Де п'ятий рік співає його кельма про світлі новобудови.

«Завтра треба поставити ланку Крикуненка на кладку цоколя, а ланку...»

Шепоч перо блокноту про плани і про задуми бригадира. Цокають ходики, відраховуючи хвилини на рахівниці півночі. Але руки вже потягнулись до підручників з математики. Бригадир готується до вступу у вечірній технікум. Треба наверстати те, що давно забулося.

III

— Бригадіре, як це називається? — гарячкє літній водій, сердито хряпнувши дверцятами.

— В чому справа?

— Як це в чому справа? Твої хлопці не хочуть забрати дві перемички. Що в їх назад поведу?

Шиян підходить до «МАЗа» і заглядає в кузов.

— Перемички браконі і ми їх не приймемо. Ось, дивіться, — він показує на великі дві тріщини на бетоні.

Ні вмовляння, ні погрожування не допомагають. Грузови важко розвертається і везе на бетонний завод горе-продукцію.

У синьому вагончику світло й затишно. На стіні висить «Блискавка», випущена комсомольцями бригади.

Напроти столу — люстро.

Шмарубкі пальці розв'язують вузликів авоськи. Спуржують жарти.

— Товариство, — говорить Сашко, — хти сьогодні йде до Петра?

— Ми йдемо з дівчатами, — відповідає Микола Тарабаренко.

— Від мене передайте привіт і хай скоріше одужує. Петро Папа — член бригади. Зараз він лежить у лікарні. Пончергово його навідують всі товариші по роботі.

Лушко дзвенить під кирочками цегла. Між брусами у Сашка прорізуються дві зморшки. Про що він зараз думає? Можливо, про те, що ще в досі не почали монтувати крана? А може...

На днях Шиян подав заяву до вступу в членів КПРС. Скоро його прийматимуть в кінцядати. З нетерпінням і хвилюванням чекає бригадир цього дня. Але якось і боязко. Чи затвердять? Адже він нічого особливого в своєму житті не зробив.

І знову пам'ять гарячково гортає сторінки минулих років, днів, навіть годин.

В. ГОНЧАРЕНКО.

м. Кіровоград.

У ЦК ЛКСМ України

„ЗАРНИЦА“, РІК 1968

Другий рік іде в школах країни військово-спортивна гра піонерів і школярів «Зарниця». В цьому році вона присвячується 50-річчю Радянської держави, Радянських Збройних Сил, Ленінського комсомолу.

«Зарниця» має на меті розширення оборонно-масової роботи в школах і виховання піонерів та школярів на революційних, бойових і трудових традиціях Комуністичної партії і Радянської держави, вдосконалення фізичного розвитку і загартування, поліпшення фізичної підготовки піонерів і школярів.

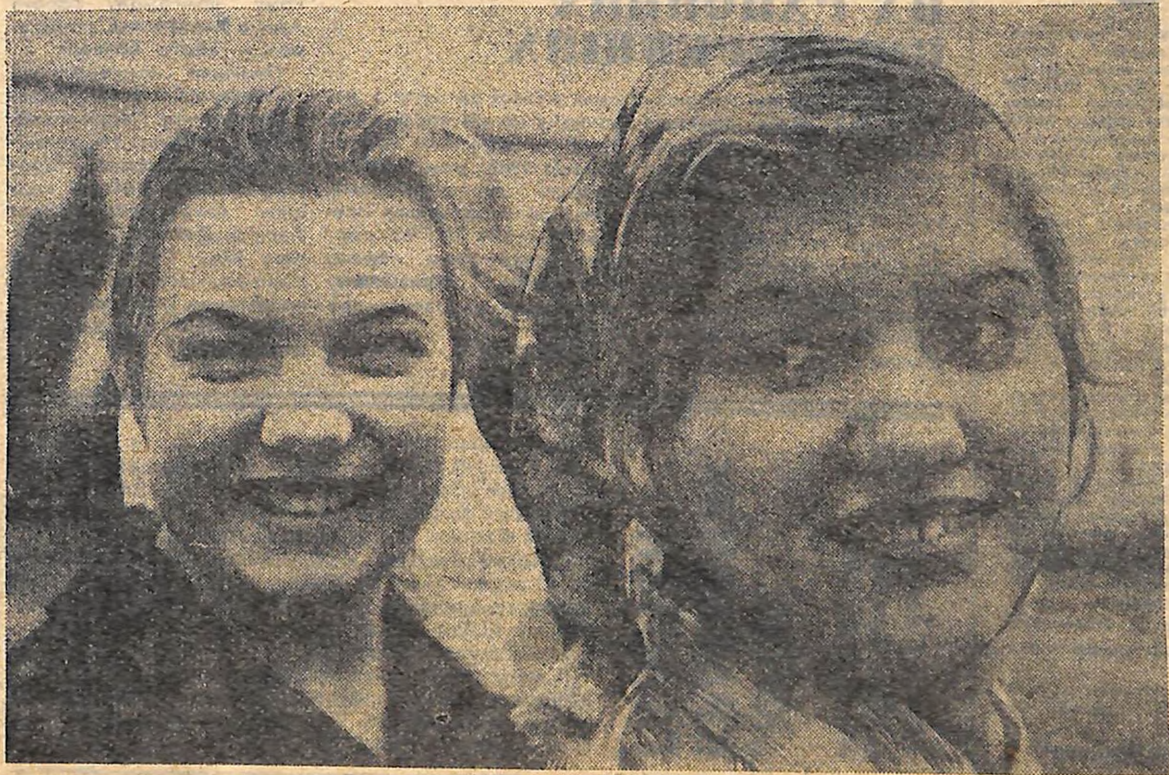
ЦК ЛКСМ України прийняв постанову «Про участь комітетів комсомолу республіки в проведенні всесоюзної військово-спортивної гри «Зарниця» в 1967-1968 навчальному році».

ЦК ЛКСМУ зобов'язав обкоми, міськкоми, райкоми ЛКСМУ взяти активну участь в організації і

проведенні Всесоюзної військово-спортивної гри «Зарниця», створити штаби по керівництву грою на місцях. Створено республіканський штаб «Зарниця».

ЦК ЛКСМ України прийняв пропозицію республіканської ради Всесоюзної піонерської організації імені В. І. Леніна про проведення заключної республіканської гри в червні 1968 року. ЦК ЛКСМУ зобов'язав редакції республіканських дитячих газет і журналів включитися в проведення військово-спортивної гри «Зарниця», редакції республіканських і обласних молодіжних газет та журналів, молодіжні редакції радіо та телебачення повинні постійно висвітлювати участь комітетів комсомолу у проведенні гри «Зарниця», досвід роботи комітетів комсомолу і органів народної освіти по військово-патріотичному вихованню школярів.

Сестри Люда та Валя КРИВОРУЧКИ, доярки колгоспу імені Держинського Знамянського району, з радістю. Вони мають ще одну професію, стали майстрами-наладчиками. Фото В. КОВПАКА.

НОВИНИ

Триста операцій Валентина Виріщака

Така тиша буває лише в операційній. Цього разу тут господарює молодий хірург Валентин Виріщак.

Зосереджене і навіть суворе обличчя. Чіткі, економні рухи. Асистенти розуміють його без слів.

Уважно сліdkують студенти медичного технікуму за діями молодого хірурга. Складна операція проходить ус-

пішно.

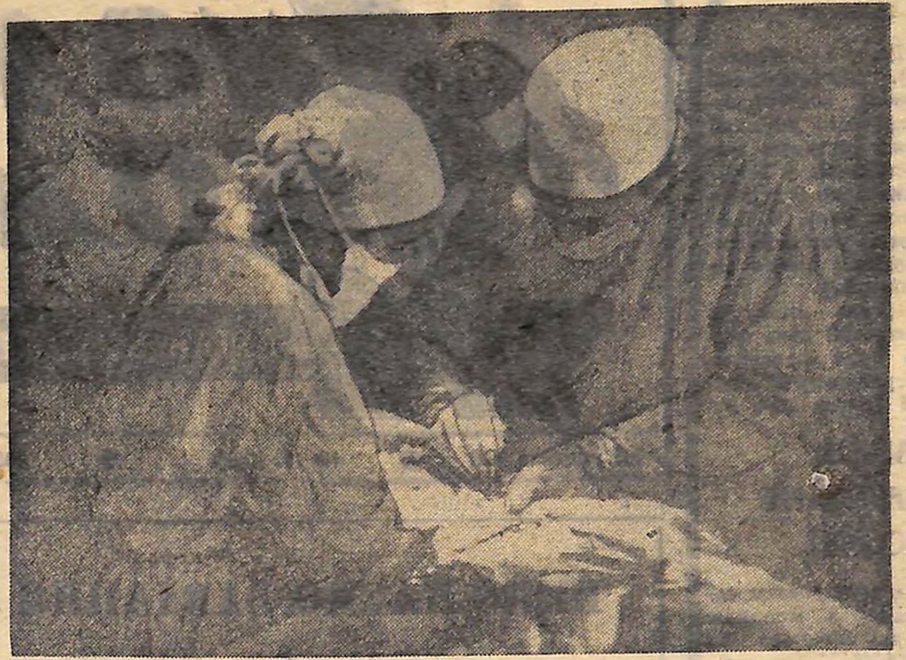
— Буде жити, — мовив уже за дверима операційної Валентин.

Такі ж слова промовив він, коли оперував інвалідів Великої Вітчизняної війни Щербаня, Гаманця, Чернявського.

До трьохсот людей вдячні життєдайному ножеві хірурга. За два роки, які працює Валентин Виріщак, його знали і полюбили в Кіровоградському госпіталі інвалідів Великої Вітчизняної війни.

Не знає втоми молодий хірург. Вдень складні і відповідальні операції, обхід палат, а увечері перед хворими виступає Валентин разом з іншими учасниками художньої самодіяльності.

П. ХМУРА.
Фото автора.

ІСТОРІЯ НА ВИДУ

В селі Кам'яний Брід Ульянівського району відкрито історико-краєзнавчий музей. Зібрані матеріали розповідають про тяжке життя селян до революції, про їх боротьбу за встановлення Радянської влади та про сьогоднішній день села. Тут, в музеї, можна познайомитися з фотографіями першого голови колгоспу «Хвала революції» Пиконора Єрофейовича Померовського і сьогоднішніх передовиків артілі імені Орджонікідзе.

О. ШЕВЧУК.

ДЗВІНОК ДЛЯ МОЛОДОГО ВЧИТЕЛЯ

ЗГАДАЛОСЬ Юлії Юхимівні пройдене... Вася Вергун. Сумної слави зажив п'ятикласник. Непосида, бешкетник. А вона, молоденька піонервожата, все-таки добачила, як благально блиснули його очі, коли почали вибирати делегатів на зліт піонерський.

— Давайте і Васю оберемо!

— Не треба його. В нього двійок, як у небі зірок.

Та вона своїм авторитетом таки відстояла Васю. І став хлопчина на зльоті першим її помічником. Будь-яке доручення виконував...

Або Василь Коломієць. Залинувався і залишився на другий рік у восьмому. Хотілось, дуже йому бажалось себе героєм перед новим колективом показати. Та не вдавалось. Клас був сильний, згуртований.

«А як хочете, мені все одно», — всім своїм видом намагався підкреслити Василь. І успішно... заробляв двійки. Та ось настала пора поступати в комсомол. Подав і Василь заяву, і застрибало серце в нього зайчиком. Чи довірять звання таке? Запротестували однокласники з дитячої категоричністю: «Не гідний».

«Ні, — подумалось їй, — зараз тільки відштовхни хлопця, покотиться вниз». Повірила йо-

му і не помилилась. Василь став справжнім комсомольцем.

Учніський колектив, коли він згуртований, — то велика сила. Ось хоч би взяти випадок із Сугаченком Володимиром. Ріс хлопець без батька.

Лев Толстой про Юлію Шевцову

Мати також не мала як додивитись за сином — працювала дояркою. Пишно розцвів у хлопця «букет»: грубість, зазнайство, зневага в усьому. Мовляв, дорослі тільки роблять вигляд, що правду кажуть, а насправді обманюють. Був фізично найрозвиненіший в класі. Тож полюбляв образити товаришів. Але тільки не сильніших за себе. Зауваження, нотації не допомагали. Нарешті, викликали «героя» на засідання комітету комсомолу. Там комітетчики підкинули йому таких іжаків, що (Юлії Юхимівні й досі смішно згадувати той курйоз) Сугаченко,

згорюючи від безсилої злості, показав секретареві кулака: зажди, мовляв, ось вийдеш ти на подвір'я. Показав і сам злякався. Знітився, ніби на словону ногу наступив. Що ж то буде? Але ніхто не гримав на нього.

Всі тільки посміхались. І зрозумів тоді: це — його поразка. Задумався посправжньому: як далі жити.

Зараз хлопець набагато змінився, хоч успішність, правда, в нього ще невисока.

Все це постало перед Юлією Юхимівною. Одержала звістку про призначення на посаду заступника директора по виховній роботі. Було радісно і водночас боязко. П'ять років відпрацювала піонервожатою в Скалхутірській середній школі, призначалась до всього, закінчила педінститут заочно. А тепер — нова турбота. Чи справлюсь?

Піонервожатою — то легше. Чисті дитячі погляди — то ж саме здоров'я, будь-які турботи, як рукою знімає, коли опинишся в щербеливому хорі дітей.

Тепер же обов'язків більше. Треба стати порадиником педагогів. Тих самих, які й тебе саму на протязі десяти років вели в люди. Треба діяти так, щоб і жовтенята, і солідні десятикласники не нудьгували. Щоб школа стала для них рідним домом.

— Не хвилюйтесь, Юліє Юхимівно, ви повинні справитись з цією роботою. А ми допоможемо, — мовив директор школи Олег Павлович Іванець.

Юлія Юхимівна знала: Олег Павлович прекрасний організатор, і йому можна вірити.

Заступник директора по виховній роботі... Висока честь і велика відповідальність. Що ж, зустрічались нам, на жаль, і такі організатори-вихователі, які навіть і піонерської лінійки не вміють провести. Але то винятки. А Юлія Юхимівна Шевцова на цьому, як мовиться, зуби з'їла.

На рахунок піонерської дружини Скалхутірської школи чимало хороших справ. Дружба із тракторною бригадою Юрія Івановича Орехова. Юрія ки концерти дали в тракторному стані! А це ж привчає дітей до відповідальності.

Або лист в майбутнє. Піонери навіть не віддають, де його заколано. Знають тільки, що відкопати його можна через десять років. Зміст і умови листа-послання дуже цікаві. Але було б непедагогічно відкрити зараз ці секрети.

І це пригадалось Юлії Юхимівні: колись запитав її кореспондент: — Якою має бути піонервожата, щоб завоювати авторитет серед дітей?

— Медовою.

— І!

— Щоб до неї лінули діти, як до мами рідної. Це в більшій мірі ця властивість має бути притаманна заступнику директора по виховній роботі. Причому Юлія Юхимівна розуміє: не треба сюсюкати з дітьми. Не опікати їх занадто, треба підказати їм цікаве, захоплююче.

Як цікаво відзначила юнь в цьому році день народження комсомолу. Запросили в школу воїнів, що саме працювали на вивезенні цукрових буряків. Послухали їх, поставили оригінальний кон-

церт. І весь сценарій цього вечора до деталей продумали самі десятикласники без підказок наставників.

«Отак і далі треба працювати, — подумалось Юлії Юхимівні. — Довіряти дітям. Розвивати їх самостійність».

А може така захопленість масовими заходами відбирає в учнів занадто багато часу, перешкоджає їм глибоко засвоювати основи наук?

— Ні, — заперечив Олег Павлович Іванець. — Судіть самі. Торік десять класів закінчили вісімнадцять осіб. З них одинадцять поступили в технікуми й інститути. Решта працюють або навчаються в профтехучилищах.

Лев Толстой слушно зауважив, що бувають педагоги трьох родів: «Якщо учитель має тільки любов до своєї праці, він буде хорошим учителем. Якщо учитель має тільки любов до учня, як батько, мати, він буде кращий за того учителя, який прочитав всі книги, але не має любові ні до праці, ні до своїх учнів. Якщо учитель поєднує в собі любов до праці і до учнів, він справжній учитель».

Комуністка Юлія Юхимівна Шевцова, здається, належить до третього. Найщасливішого.

А. ТАРАНЮК.

Що зробимо! Що зроблено!

НА РАЙОННИХ КОНФЕРЕНЦІЯХ

БОБРИНЕЦЬ. На центральній вулиці міста шикуються колони. Грає духовий оркестр... Юнаки та дівчата направляються до пам'ятника В. І. Леніну. Кладуть вінки. Потім всі повертаються до Будинку культури. Починається XXXV районна комсомольська конференція. Делегати конференції вирішили наступного літа си-

лами молоді закласти в районному центрі новий парк. Він буде дарунком комсомольцям 1968 року комсомольцям двадцятих років.

На організаційному пленумі райкому ЛКСМУ першим секретарем обрано Володимира Кришевича, секретарем — Олександра Холявця.

КОМПАНІВКА. Делегати

конференції покладали тисячі живих квітів до пам'ятника загиблим воїнам, де горить вічний вогонь.

Першим секретарем райкому комсомолу обрано Адама Коротченка, секретарем — Надію Холодій.

Проїшли комсомольські конференції і в Новгородківському та Кіровоградському району. На організаційних пленумах у Кіровоградському райкомі першим секретарем обрано Леоніда Дейнеку, секретарем Ліду Слободянюк, в Новгородківському першим секретарем — Петра Хомутенка, секретарем Владлена Нестеренка.

Життя Міксі Теодоракіса, грецького патріота і борця проти фашизму чорної хунти — в небезпеці. Після тривалої голодовки, об'явленої композитором в знак протесту проти нелюдського поводження хунти з політичними в'язнями, Міксі тяжко захворів. Він лежить неприємний в лазареті тюрми Авероф.

Міксі Теодоракіс повинен був стати перед військовим трибуналом, що почався 15 листопада над групою антифашистів — учасників підпільної організації опору Патріотичний Фронт. В зв'язку з тяжким станом здоров'я Теодоракіса суд над ним відбудеться окремо.

Міксі загрожує смерть. Смерть може статись в результаті хвороби. Смерть може бути записана у вирок військового трибуналу.

Відважний борець за щастя грецького народу дорогий і близький радянським людям. Все прогресивне людство вимагає: негайно припинити знущання над Міксом Теодоракісом, Міксі повинен жити, Міксі повинен творити.

Свободу Міксіу Теодоракісу!
Свободу всім грецьким патріотам!

На фото: композитор Міксі ТЕОДОРАКІС дирижує оркестром.

Фото М. ЩУРЕВСЬКОГО.

Після виступу
"Молодого
кожухара"
"КУПИ,
КРАСАВЧИК,
ГАЛСТУК"

«Купи, красавчик, галстук» — під таким заголовком у № 112 нашої газети була надрукована репліка, в якій йшла мова про те, що біля центрального універмагу та інших місцях Кіровограда певна група людей відкрито спекулювала різними товарами.

Недавно начальник відділу міліції Кіровоградського міськвиконкому П. В'ялх повідомив редакцію, що факти, викладені в матеріалі, підтвердились. Працівники міліції вжили необхідні заходи для припинення спекуляції товарами.

П'ятьох найбільш «активних» громадян затримано. Народним судом їх притягнуто до відповідальності за дрібну спекуляцію. Заготовлені цими людьми товари і виручені гроші конфісковано.

Співає Дмитро Гнатюк... Літні сльозки, до якої мене...

Визнана покликання

так співає, з душею. Наче чужий біля відчужає... А вдовзі після приїзду з...

Ось таким багатством нагородила його рідна земля. І на всіх трудних дорогах, якими...

Не одразу вокальне мистецтво було вибрано ним основною професією. Як це не дивно, саме всього було зразу вчичувати... Приїхавши в Київ і вступивши до консерваторії...

Ось таким багатством нагородила його рідна земля. І на всіх трудних дорогах, якими...

першу партію антірохи не легше, ніж зварили сталь чи наплавити на правильний шлях напругу...

розумні композитора...

Перше хрещення не обійшлося без непорозумінь. В кінці дії я так розхвилювався, що пропустив два такти...

Двадцять літ пройшло з тих пір. Та по-старому хвилювання в супутником кожного концерту і спектаклю, по-старому вимогливо і чесно вже визнаний артист ставить до свого мистецтва, до своєї праці.

Ми сидимо з Дмитром Михайловичем у напівосвітленому вестибюлі філармонії. Щойно закінчилася репетиція. Що зараз найскладніше в його роботі?

Саме тому він шукає в словах кожної запропонованої пісні перш за все мудрість поезії Рильського, філософічність крашних віршів Павличка, а в музиці — красу і наспів народних мелодій...

Лауреати премії Ленінського комсомолу

особливо пісні молодих українських композиторів, Дмитро Гнатюк виконує по-своєму, більш м'яко і сердечно...

Уряд високо оцінив працю і обдарування актора. Дмитро Михайлович нагороджений ордену Леніна. ЦК ВЛКСМ присудив йому премію комсомолу.

Н. РУДКІВСЬКА, Київ.

ПРИНАДА ЗАСТИГЛИХ ТРОЯНД

В його кімнаті — дивовість: молодий орел, широко розпростерши крила, стрімко летить в синю небесну даль...

Вирівав його молодий учитель з села Каніж Новомиргородського району Борис Грипалівський. Це — не єдина робота самодільного художника-різьбярка...

Чимало з того, що створив молодий різьбяр, нині є в місцевому музеї, в школі. З. ОБЕРЧУК.

ВІЗЬМЕМ ГВИНТІВКИ НОВІ

В рішеннях VI з'їзду ДТСААФ говориться, що слід активізувати підготовку молоді на учбових пунктах, домагачи тим, щоб кожний юнак ще до призову в армію набув мінімум військової знань і здав норми комплексу «Готовий до захисту Батьківщини».

В учбових організаціях, спортивно-технічних клубах і на курсах призвання набувають технічних спеціальностей, здобувають нормативи на значок ГЗБ. В минулому році майже всі юнаки, які пішли служити в армію, здали ці норми.

Добре організована робота учбового пункту при заводі «Червона зір-

ка». Начальник пункту підполковник запасу В. Рибінцев свої знання і військовий досвід передає молодим робітникам. В цій справі його вірними помічниками стали комітет комсомолу і дотсафівська організація.

В цьому році при спортивно-технічному клубі заводу понад 200 юнаків набули спеціальності радіотелефоніста, мотоцикліста, електрика. Всі вони здали нормативи на значок ГЗБ. Серед них — слюсар механічно-збирного цеху № 1 В. Букеев, слюсар відділу технічного контролю В. Немечев, слюсар інструментального цеху В. Малій та ін.

Заслуговує уваги робота по підготовці молоді до служби в армії і в учбових пунктах Олександрійського рабінтергосу управління та Олександрійського електромеханічного заводу, в колгоспній «Росія» Новоукраїнського району та заводу залізобетонних конструкцій і виробів міста Кременя.

Високий гарт одержують хлопці в Кіровоградському морському клубі, де начальником М. Шаповалов. Викладацький склад клубу добре знає свою справу. Більшість із них раніше плавали в морях і океанах, були морськими командирами і матросами на риболовчських суднах.

В армію йде новий загін молодих кіровоградців. Майже всі вони пройшли школу гарту в організації ДТСААФ, набули початкових основ військової служби.

В. МАШУК, старший інструктор обкому ДТСААФ.

І. ПАРХОМЕНКО, Ю. МОТОРНІЙ

Ті з наших читачів, що недавно дивилися по Центральному і Українському телебаченню фільм «Майор Вихор», обов'язково запитували себе, виконав чи дійсність поклав автор сценарію в основу фільму...

Письменник Юліан Семенов щойно після виходу «Майора Вихора» на екрани писав, що його розвідники — це узагальнені образи радянських чекістів з кількох розвідницьких груп, які діяли в Польщі в 1944 — 1945 рр.

Високо оцінив працю і обдарування актора. Дмитро Михайлович нагороджений ордену Леніна. ЦК ВЛКСМ присудив йому премію комсомолу.

Відтоді минуло більше двох десятиліть. Але живе і життєве дружба, народжена в боях на невідомому фронті. Часто зустрічаються Олександр Трохимович, Євген Степанович і Єлизавета Яківна Вологодська...

Наша розповідь про легендарного «Грозу» має на меті не стільки нагадати про його участь у боротьбі за Краків — ці сторінки життя О. Т. Шаповалова більш чи менш відомі читачам, — а по можливості прослідкувати, як селянський хлопець піднявся до висот подвигу, ставши в ряду людей, чийми руками кувалася перемога над ворогом...

МОГИЛІВ-ПОДІЛЬСЬКИЙ район був одним з тих островів і острівців на заході Радянського Союзу, які в числі перших прийняли на себе підступний удар вранці 22 червня 1941 року.

мував лейтенант Потапов. Вони переходили лінію фронту, збирали у ворожому тилу потрібні командуванню дані. І майже завжди приводили «язиків».

Одного разу Олексія викликав командир батальйону.

— Бачу, хочеш у розвідку, лейтенанте? — Пошвидше б, товаришу комбат. Спочатку був у групі супроводження, забезпечував перехід розвідників через лінію фронту...

У серпні 1942 року в Новій Празі стало на одного жителя більше, хоч появи тут Олексія Шаповалова й не було відзначено в документах німецької командатури.

Розлогою долиною тече по степовій Кіровоградщині Інгулець. І, як всюди на Україні, до річки туглять села. Великі й малі, вони то збігають над саму воду, то підіймаються на косогір...

Хата столяра Трохима Шаповалова стояла в Мартіві поблизу селища інгульця. Та, мабуть, не стільки мальовничою красивою, що відкривалися з його двору, скільки товариською вдано господарю притягували до нього односельчан.

В імпералістичну пішов сільський столяр до війська і там, в окопах, почув більшовицьку правду про війну. Влітку 1917-го, прихиливши трюхлінку, дістався свого села.

Після Жовтневої революції влада в селах Олександрійщини мінялася, бувало, по кілька разів на день. Бачили тут і полки австро-німецьких окупантів, і денікінські дивізії, і петлюрівські курені, а імена самозваних «батьків» і за-

Євген Степанович Березняк (другий зліва), Олександр Трохимович (третій зліва) і Єлизавета Яківна Вологодська (третья справа) з групою польських товаришів у центрі Кракова.

пам'ятати було годі. Надовго доводилося тоді Трохимові Шаповалову йти в ліси. Там готувалася сила проти всіх, хто заважав селянам пізнати нове життя, принесене Жовтнем. Пізніше він зимовими вечорами розповідав Альошці про ті неспокійні дні. Хлопець добре запам'ятав ім'я Іллі Діброва, партизанського командира-більшовика, разом з яким батько ходив на банди.

(Далі буде)

НАРОДНА ПАЛАТА НДР ЗАКІНЧИЛА РОБОТУ

БЕРЛІН, 1 грудня. (ТАРС). Народна палата НДР прийняла сьогодні закон про державний банк НДР. Цей закон передбачає скасування з 1 січня 1968 року нинішньої назви грошової одиниці НДР «Марка німецького емісійного банку». В подальшому вона іменуватиметься: «Марка НДР». Народна палата закінчила засідання.

ГАНЬБА АМЕРИКИ

ВАШІНГТОН. 20 мільйонів американців ледве живуть у міських трущобах. Президент Джонсон назвав їх «ганьбою Америки». Він відзначив, що «трущобна Америка — це безіменні міста, які існують в кожному штаті.

Це «дно», яке розповзається в усі бокси, де 20 мільйонів американців, або 10 процентів населення країни, живуть у хвитах і споруджених з картону халупах. У США налічується 6 мільйонів так званих «будинків».)

Печери, якими буквально зрізані деякі райони Ляось, контролювані Патріотичним фронтом, стали в умовах безперервних бомбардувань природними бомбоховищами. В них живуть, вчаться, працюють. В гротах розквартировані цілі військові підрозділи. Дуже налагоджена система спостереження, оповіщення і зв'язу дозволяє бійцям патріотичних збройних сил в разі необхідності своєчасно займати місця на бойових позиціях.

На вініміті одна з «військових» печер в провінції Самлоа. Фото А. Губера. Фотохроніка ТАРС.

КАМ'ЯНЕ СІАНЕ ЧЕМпіОНОМ

Молоді артилі імені Жданова піде було займатися спортом. В зв'язку з цим скликали комсомольські збори. На них вирішили організувати кілька недільників по спорудженню стадіону та інших спортивних майданчиків. Недавню задумане здійснили. Навесні перші тренування проведемо в рідних стінах, — хвалиться секретар комсомольської організації господарства Володимир Журбенко. В колгоспі «Зоря комунізму» вже збудовано два стадіони. В артилі імені Калініна вони зводяться стіни спортзалу.

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

ПОНЕДІЛОК, 4 грудня. Перша програма. 10.00 — «Будильник». (М). 10.30 — Для школярів. «Слов'янські олівці». (Донецьк). 11.00 — «Шкільні мислення» — мультфільм. (К). 11.10 — Для дітей. «Веселий квітник». Концерт художньої самодіяльності. (Одеса). 13.25 — Наша афіша. (К). 13.30 — Програма кольорового телебачення. (М). 15.00 — Міжнародна зустріч в хокеї: Канада — ЧССР-1. В перервах: «Голі, очки, секунди» і телевізійні. (М). 17.10 — «Музичний кіоск». (М). 18.00 — «Для воїнів Радянської Армії і Флоту». (Калінінград). 18.40 — На зустріч 50-річчю встановлення Радянської влади на Україні. «Іду на рекорд». (Донецьк). 18.50 — Телевізійні. (К). 19.10 — На зустріч 50-річчю встановлення Радянської влади на Україні. «В ефірі» «Літературний Донбас». (Донецьк). 19.50 — Концерт Т. Братківської. (Львів). 20.30 — Телевізійні. (М). 21.00 — «Подвиг», телеальманах. (М). 21.40 — На зустріч 50-річчю встановлення Радянської влади на Україні. «Свято української музики». До відкриття пленуму Правління Спілки композиторів УРСР. (К). 22.10 — Теоретичний вечір М. Панасова. (К). Друга програма. 21.40 — Художній фільм «Старша сестра». (М).

ВІВТОРОК, 5 грудня. Перша програма. 10.00 — Для дошкільників і молодших школярів «Світлий зірочка». (М). 10.30 — Для школярів «Казка про хлопчика Кибальчиша», художній фільм. (М). 11.45 — По музичній виставочних залах. (М). 14.55 — Наша афіша. (К). 15.00 — Для школярів. «Ваше безсмертя в наших серцях». (Миколаїв). 15.20 — «Старт-67». (К). 15.50 — На зустріч 50-річчю встановлення Радянської влади на Україні. «Тобі, юність». (К). 16.30 — «Великий закон», передача, присвячена Дню Конституції СРСР. (М). 17.00 — «Слово про Ватівіччю», Літературна композиція. (М). 17.30 — «Клуб кіномандрівників». (М). 18.45 — На зустріч 50-річчю встановлення Радянської влади на Україні. Репортаж з Жовтневої площі. (К). 19.20 — «Влада про комсомара». Художній телефільм. (К). 20.30 — Телевізійні. (М). 21.00 — «Широка країна моя рідна», Концерт. (М). 21.45 — Фігурне катання на Кубок «Дружба», (Варшава). Друга програма. 18.40 — «Невідомо», Художній телефільм. (М). 21.00 — Концерт. (Дніпропетровськ).

ПОКАЗУЄ ДНІПРОПЕТРОВСЬК

ПОНЕДІЛОК, 4 грудня. 10.00 — «Будильник». (М). 10.30 — Для школярів. «Слов'янські олівці». (Донецьк). 15.00 — Хокей: Канада — ЧССР-1. 17.10 — Телевізійний фільм. 18.40 — На зустріч 50-річчю встановлення Радянської влади на Україні. «Іду на рекорд». (Донецьк). 18.50 — Телевізійні вісті. 19.10 — На зустріч 50-річчю встановлення Радянської влади на Україні. В ефірі «Літературний Донбас». (Донецьк). 19.50 — На зустріч 50-річчю встановлення Радянської влади на Україні. Співає Т. Братківська. (Львів). 20.30 — Телевізійні новини. (М). 21.00 — Телевізійний альманах «Подвиг». (М). 21.40 — Художній фільм «Старша сестра». (М).

ВІВТОРОК, 5 грудня. 10.00 — Для дітей. «Світлий зірочка». (М). 10.30 — Кінопрограма. 15.00 — Для школярів. «Ваше безсмертя в наших серцях». (Миколаїв). 15.20 — «Старт-67». (К). 15.50 — «Тобі, юність». (К). 16.30 — Сьогодні — День Конституції СРСР. «Великий закон». (М). 17.00 — «Слово про Вітчизну». Літературна композиція. (М). 17.30 — «Клуб кіномандрівників». (М). 18.45 — «Невідомо». Телевізійний художній фільм. (М). 20.30 — Телевізійні новини. (М). 21.00 — Концерт. 21.45 — Фігурне катання на кубок «Дружба». (Варшава).

ПОКАЗУЄ МИКОЛАЇВ

ПОНЕДІЛОК, 4 грудня. 9.00 — Передача з Одеси. 11.40 — Англійська мова для дітей. 15.00 — Хокей: Канада — ЧССР-1. 17.10 — «Майстри інструменту». 18.50 — Телевізійні вісті. (К). 19.10 — Республіканські змагання з художньої гімнастики. 20.30 — Телевізійні новини. (М). 21.00 — «Подвиг». (М). 21.40 — Художній фільм «Інчурі». (Миколаїв).

ВІВТОРОК, 5 грудня. 10.30 — Художній фільм «Буря над Азією». 15.00 — Для школярів. «Ваше безсмертя в наших серцях». 15.20 — «Старт-67». (К). 15.50 — «Тобі, юність». (К). 16.30 — Сьогодні — День Конституції СРСР. «Великий закон». (М). 17.00 — Актуальний скрап. 17.30 — «Клуб кіномандрівників». (М). 18.45 — «Невідомо». Телевізійний художній фільм. (М). 20.30 — Телевізійні новини. (М). 21.00 — Республіканські змагання з художньої гімнастики. 21.45 — Фігурне катання на кубок «Дружба». (Варшава).

Редактор В. ПОГРІБНИЙ.

ДЕРЕВА гойдаються в прозорому мареві. Трава і кущі здаються примарними. Лише стежина, якою біжить її дитина, чітко вирізняється в сонній уяві. Простягає маленькі руки, обвиває за шию. Губенятами лоскоче білу вуша. Сося притякує маленьке тільце, милується.

повідала про школу, про випускний вечір, про сім'ю. Раділа, що знайшла друга, бо й знайомих майже не мала в місті. Майже два роки сплило з того часу. Дівчата заздрили: «Квітеш, Сонечко. В сім'ї Анатолія дівчину знали. Батькам подобалася чорнява, гарненька

«Двері знайомі, але стукать неспівучо, наче вперше. Відчинила мати. «Мамо, — хотілося крикнути, — де ж правда?» Та жінка і без цього зрозуміла. Пригорнула. — Не можу його примусити, дочко. Йому ж двадцять сім. Хіба послухає? І знову — самотність. А Анатолій ганяє тисіні кульки і почуває себе чудово: першорозрядник, гордість заводу. І... незабаром приїде нова коханка. У Олені Костянтинівні Кошельові, комеданта гуртожитку, душа не на місці. — Треба ж щось робити, — говорить в кабінеті голови профспілки І. С. Четверні.

ли. Уважні очі лікаря дивляться співчутливо: — Пізно, дівчино. Сама собою сплинула думка про смерть. Здрігнулася. ...У кабінеті завідувачого міськздороввідділом Є. Г. Безрука настійливо дзвонить телефон. — З агрегатного турбують, — чути в трубі настійне прохання. (На жаль, Євген Григорович шук не пригадає, кому воно належало: голові завкому профспілки Іллі Савелійовичу Четверні чи директору заводу). — Така історія, Євгене Григоровичу. — Сканда. Дай дозвіл... Білі стіни, білі покривала, як біла пустеля. Пустка і в серці. «Чого їй ображатися? — такий підтекст спливав у розмовах з Володимиром Терещенком і Людмилою Балюк, з О. К. Кошелевою і І. С. Четверною, з Є. Г. Безруком і М. Д. Карамановим. — Адже скільки залитих людей брали участь у її долі. Завідуючий міськздороввідділом Є. Г. Безрук пішов навіть на угоду з совістю, дозволивши своїм підписом не зовсім законну операцію. А для чого все це дівчині, яка хотіла стати матір'ю, мати сім'ю? Яка хотіла простого жіночого щасття. Хотіла, а не знала, як його здобути. На заводі про Солю і Анатолія говорять різне. — Сама винна, — говорять одні. — Що йому, він хлопець, — повторюють інші.

— Не треба було просити, принижуватись. Це ті, що не знали, в якому становищі опинилась дівчина, яка тільки-но залишила стіни школи і не встигла збагнути, що життя складається не з одних сонячних променів. Може, й справді не треба було Соні принижуватися, просити Анатолія одружитися. Може. Якби на заводі стали на захист члена свого колективу, а не намагалися якнайшвидше умити руки, тільки б зберегли честь мундира. «Любила кататися...» Це уїдливе можна було почути і від деяких комсомольців другого цеху, де працює Сося і де секретарем Василь Горбенко. — Я ніколи не думала, що потраплю в таке становище, — стіха говорить мені Сося. — І що люди, яких я вважала близькими, завдадуть мені стільки горя. Адже наші з Анатолієм стосунки здавалися такими міцними, такими визначеними... В її очах я бачу сум. Читаю каяття. Можливо, за тим, що довірилася людині, можливо, за тим, що зараз вона одна, що вона — не мати.

„ЯК ЗВАТИ МОЮ ДИТИНУ?“

Хто ж ти, хлопчик чи дівчинка? І як звати тебе? — Як звати мою дитину? — шепоче пошерхлими губами. Над ліжком схилиється няня. — Що тобі, дочко? Вищий воді. Біль накочується знову, в очах тьмариться. Від ковток води легшає, та від думок, що приходять разом з поверненням до свідомості, хочеться кричати. Дико, нестримно... Зустрілися в прохідній. — Дівчинка — люкс. Що скажеш? — штовхає товариша Анатолія Сулима. — Ага. Обов посміхаються. Сося не чує тих слів, лише бачить уважний погляд юнака. Червоніє. А після зміни проводжав до гуртожитку. Не помічала рук, що лягали на талію. Як рідному роз-

ка невістка, як в думках уже називала її Анатолієва мати. Горе прийшло негаданно. Коли завагітніла, не трижилася. «Все законно», — гадала, — стану матір'ю. Поберемося з Толиком». І йому не говорила. Та він помітив. Відводив погляд. — Йди в лікарню, — все настійніше радив. І уникав зустрічей. Та зустріч все ж відбулася. В комітеті комсомолу. — Знати нічого не хочу, — кинув, як в обличчя ударив. — Рано мені женитися. — Любила кататися... — вставила і своє слово член завкому комсомолу Людмила Балюк. Секретар Володимир Терещенко продовжив засідання. Скільки ще тих справ на черзі! Текучка... Схлинула і вийшла з кабінету.

Дівчата і молоді жінки жаліють, співчувають. А деякі з них і засуджують:

В. ШАРІЙ, спецкор «Молодого комунара».

м. Кіровоград.

Борис ЧАМЛАЙ
ПУЧОК КОЛЮЧОК
ВЗЯВСЯ ВЧИТИ
— Ти б за сина брався, Марку, — Чоловікові жона, — Став потягувати цигарку.
Арифметики не зна, — Ну, ходи сюди, бандого! — Гримнув батько на сінка, —
Ще таке почую вдруге — Знай, не вистачить писк!

ДИПЛОМОВАНА ОДАРКА
Вуз закінчила Одарка, Зараз... Домогосподарка. Малюнки Б. КУМАНСЬКОГО.

ВІДПОВІДІ
на кросворд «Три літери», вміщений у «Молодому комунарі» 22 листопада
По горизонталі:
1. Ідо. 3. Пас. 5. Куб. 7. Ова. 8. Аша. 10. Тел. 12. Шоп. 14. Уба. 16. Аул. 17. Вар. 18. Ріг. 19. Хва. 20. «АМО». 22. Ода. 23. Уня. 28. Так. 28. Кю. 29. Яго. 30. Авт. 31. Віт.
По вертикалі:
1. Іса. 2. Ока. 3. Пат. 4. Сеп. 6. Бош. 7. Омо. 9. Шоу. 11. Еол. 13. «Вир». 15. Авд. 16. Ага. 18. Ряд. 19. Хан. 21. Ола. 22. Ово. 23. «Ася». 24. Уфа. 25. Акт. 26. Тон. 27. Кит.

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ
м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.
Телефони: редактора — 45-00, відповідального секретаря — 45-33, відділів — 45-36.

МОЛОДОЙ КОМУНАР — орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

ПОГОДА
Сьогодні вдень по області та місту передбачається жарна з проясненнями без опадів погода. Вітер північно-західний, сильний. Температура по області 1-4, по місту 0-2 градуси морозу.